

Povodom izlaska trećeg sveska Pomorske enciklopedije Jugoslavenskog leksikografskog zavoda (Zagreb, 1976)

S relativno malim zakašnjenjem, što za ediciju ove vrste ne bi bilo neuobičajeno, predaje se javnosti i ova, treća knjiga Pomorske enciklopedije novog, drugog izdanja. Čak i pri letimčnom listanju ovih preko 700 stranica velikog formata nameće se misao o širini i složenosti pojma pomorstvo. Ovaj pojam, uzet u svojoj cjelini, često ostaje nerazjašnjen, jer se pomorstvo promatra kroz prizmu jedne discipline, struke ili pojave. Pri tome se zaboravlja da je pomorstvo splet raznih, čak i prividno heterogenih disciplina. Aplikacijom ovih raznovrsnih ljudskih saznanja, činjenica i inovacija dobivaju se odgovori na sva ona pitanja koja su sadržana u ovom širokom pojmu, u pojmu pomorstvo. Jednostranost promatranja dovodi do nerazumjevanja, do površnog pa čak i do pogrešnog tumačenja ovog pojma.

Često se ističe, da smo mi zemlja sa pomorskog tradicijom, da moramo valorizirati naš položaj na moru i da je naša budućnost na moru. Svojom sažrajanom koncepcijom Pomorska enciklopedija nastoji da ovo shvaćanje ne ostane u sferi zamišljenog značaja pomorstva. Dovoljno je istaknuti da je na izradi ovog trećeg sveska sudjelovalo oko 150 autora, stručnjaka i znanstvenih radnika svih mogućih disciplina. Susrećemo se sa ekonomskim, pravnim i tehničkim članicima, pa sve do povijesnih i literarnih prikaza. Osobita pažnja posvećena je pomorskoj geografiji, koja, posebno u novije doba, doživjava vrlo brze i značajne promjene. Za nas je od naročitog interesa nezaustavljiv progresivan hod zemalja u razvoju, s kojima bi naša zemlja trebala da uspostavi još jače i čvršće veze. Sticajem prilika sve se ove zemlje povezuju jednim neposrednim medijem, a to je more. Ne koristiti ovaj voden put, koji je k tome, svakako, najpovoljniji i najjeftiniji, znači ne samo izgubiti

nova, potencijalna tržišta u oblasti pomorstva već i mogućnost ekspanzije našeg cijelokupnog privrednog potencijala.

Jugoslavenski leksikografski zavod, na čelu sa svojim direktorom Miroslavom Krležom, izdavač jedne od prvič enciklopedija pomorstva na svijetu, i prve naše Pomorske enciklopedije — upravo je iz tih razloga pokrenuo ovo drugo izdanje svoje Pomorske enciklopedije. Možemo se nadati da će ovo djelo pridonijeti realnijem sagledavanju značaja pomorske orijentacije, kako bi naša zemlja u cjelini, pored ekonomskih probitaka imala i adekvatan ugled i mjesto na svjetskom tržištu, poštivajući pri tome onaj osnovni postulat — slobodu mora.

Treća knjiga Pomorske enciklopedije obuhvaća članak od slova »I« do »Ko« (711 stranica enciklopedijskog formata) sa 840 članaka, odnosno 92.000 redaka.

Nema sumnje da će i ovaj svezak biti koristan priručnik svim primorcima i neprimorcima, svim pomorcima i nepomorcima, te da će poslužiti i boljem upoznavanju naše zemlje u svijetu.

Jugoslavenski leksikografski zavod i ovom svojom edicijom dokazuje da se može, koristeći naš vlastiti stručni i znanstveni potencijal, izdati edicija a da se ne pribegne stranim uzorima, prepisivanju ili čak potpunom prevođenju stranih izdanja. Ova naša Pomorska enciklopedija, bez samohvale, izvorno je djelo, i to ne samo u našim već i u stranim razmjerima. Dokaz je za to i činjenica da su se neke strane izdavačke kuće, čak i iz poznatih pomorskih zemalja, zainteresirale za ovo izdanje Jugoslavenskog leksikografskog zavoda.

Mr Tatjana Delibašić